

A Pécsi Ítéltábla a Nagyné dr. Lukács Anna ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Darvasi Csilla ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű, a személyesen eljáró **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű, a perből elbocsátott dr. Imre András ügyvéd által képviselt **III.rendű alperes neve** (címe) III. rendű és a dr. Török László ügyvéd által képviselt **IV.rendű alperes neve** (címe) IV. rendű alperesek ellen házastársi közös vagyon megosztása iránt a ... Törvényszéken indított perében a 2014. október 2. napján kelt .../223. sorszámú ítélet ellen a felperes részéről 226. sorszám, az I. rendű alperes részéről 224. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az elsőfokú ítélet rendelkező részének teljes mellőzésével a felperes és az I. rendű alperes házastársi közös vagyonát az alábbiak szerint osztja meg:

A felperes és az I. rendű alperes 1/2-1/2 arányú közös tulajdonát képező **B.** belterület 27. helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlanon, valamint a felperes és az I. rendű alperes 1/2-1/2 arányú közös tulajdonát képező **B.** belterület 2448. helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanon fennálló közös tulajdont olyan módon szünteti meg, hogy a felperes 1/2 tulajdoni hányadát az I. rendű alperes tulajdonába adja.

A **B.** belterület 2448. helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan tekintetében a IV. rendű alperest a fentiek tűrésére kötelezi.

Kötelezi a felperest, hogy a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlant 15 napon belül bocsássa az I. rendű alperes birtokába.

A vagyonleltár 1-5., 26., 27/1. és 27/2., 28-33., 35-37., 41., 42., 45-47., 50-53., 68. és 76. tételszám alatti ingókat a felperes, míg a vagyonleltár 6-24., 43., 55-64., 66. és 72-75. tételszám alatti ingókat az I. rendű alperes tulajdonába adja.

Az I. rendű alperesnek a **B.** belterület 100/A/2 helyrajzi számú, **B.** Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanon fennálló holtig tartó haszonélvezeti jogát megszünteti.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 60 napon belül fizessen meg a felperesnek a házastársi közös vagyoni igények elszámolása címén 6.675.220 (hatmillió-hatszázhetvenötezer-kettőszázhusz) forintot.

Megállapítja, hogy az OTP Bank Nyrt.-nél ... hitelszámon nyilvántartott, az I. és IV. rendű alperes által 2015. október 12. napján megkötött megállapodással módosított kölcsönszerződésből, illetve az

OTP Bank Nyrt.-nél ... hitelszámon nyilvántartott, az I. és IV. rendű alperes által 2015. október 12. napján megkötött megállapodással módosított kölcsönszerződésből fakadó fizetési kötelezettség a felperes és az I. rendű alperes egymás közötti viszonyában 2016. november 30. napját követően kizárólag az I. rendű alperest terheli.

Megkeresi - az elsőfokú bíróság útján - a **T. Megyei Kormányhivatal B.i Járási Hivatal Földhivatali Osztályát**, hogy a **B.** belterület 2448. helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan tekintetében a felperes (**D.E.**, született **B.on**, anyja neve: **S.R.**, személyi száma: ..., adóazonosító jele: ..., **B.**, Attila utca 17. szám alatti lakos) 1/2 arányú tulajdonjogát törölje, és arra házastársi közös vagyon megosztása címén az I. rendű alperes (I.rendű alperes neve, született: **B.on**, anyja neve: alperes leánykori neve, személyi száma: ..., adóazonosító jele: ..., **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti lakos) tulajdonjogát jegyezze be.

Kötelezi a felperest, hogy 6.675.220 (hatmillió-hatszázhetvenötezer-kettőszázhusz) forint megfizetésével egyidejűleg adjon az I. rendű alperesnek a **B.** belterület 27. helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan tekintetében a tulajdonjoga bejegyzését engedő nyilatkozatot.

Megkeresi - az elsőfokú bíróság útján - a **T. Megyei Kormányhivatal B.i Járási Hivatal Földhivatali Osztályát**, hogy a bejegyzési engedély csatolásától függően a **B.** belterület 27. helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan tekintetében a felperes (**D.E.**, született **B.on**, anyja neve: **S.R.**, személyi száma: ..., adóazonosító jele: ..., **B.**, Attila utca 17. szám alatti lakos) 1/2 tulajdonjogát törölje, és arra házastársi közös vagyon megosztása címén az I. rendű alperes (I.rendű alperes neve, született: **B.on**, anyja neve: alperes leánykori neve, személyi száma: ..., adóazonosító jele: ..., **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti lakos) tulajdonjogát jegyezze be.

Megkeresi - az elsőfokú bíróság útján - a **T. Megyei Kormányhivatal B.i Járási Hivatal Földhivatali Osztályát**, hogy az I. rendű alperest (I.rendű alperes neve, született: **B.on**, anyja neve: alperes leánykori neve, személyi száma: ..., adóazonosító jele: ..., **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti lakos) a **B.**, belterület 100/A/2 helyrajzi számú **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlan tekintetében megillető haszonélvezeti jogot törölje.

Megkeresi - az elsőfokú bíróság útján - a **T. Megyei Kormányhivatal B.i Járási Hivatal Földhivatali Osztályát**, hogy a **b-i** 2448. helyrajzi szám alatti ingatlan, a **b-i** 27. helyrajzi szám alatti ingatlan, a **b-i** 057/18., 0127., 0128., 0130., 0131., 0132., 0133., 0144., 0146., 0147., 0148., 0149., 0150., 0151. helyrajzi számú ingatlanok, a **B.** belterület 8. helyrajzi szám alatti ingatlan, a **b-i** 0129., 057/14., 0145. és 065/1. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanok tekintetében a perfeljegyzés tényét törölje.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A keresetet ezt meghaladó részében tekinti elutasítotttnak.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 168.000 (százhatvannyolcezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Kötelezi a felperest és az I. rendű alperest, hogy fizessenek meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - a felperes 1.650.000 (egymillió-hatszázötvenezer) forint, az I. rendű alperes 850.000 (nyolcszázötvenezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes 1987. szeptember 11. napján kötött házasságot, életközösségük 2008. szeptember 5. napjáig állt fenn. A házasfelek utolsó közös lakóhelye az 1/2-1/2 arányú közös tulajdonukat képező, a **b-i** 2448 helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan volt, amelyet 96.562 CHF és járulékai erejéig a IV. rendű alperes javára bejegyzett jelzálogjog, valamint az ezt biztosító elidegenítési és terhelési tilalom terhel. Az ingatlan a felperes és a házasfelek egyik gyermekének használatában áll, forgalmi értéke 28.270.000 forint.

Ugyancsak a házasfelek közös tulajdonát képezi a **B.** 27 helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan. Jelenlegi forgalmi értéke 16.600.000 forint, amelyből 1.600.000 forint az I. rendű alperes által az életközösség megszűnése után végzett munkák értéke. Az ingatlanban - amely az I. rendű alperes által folytatott vállalkozás székhelye és telephelye is - az I. rendű alperes lakik élettársával és közös gyermekükkel.

Az ingatlan-nyilvántartási adatok szerint az I. rendű alperes tulajdonában áll a **b-i** 0131 helyrajzi szám alatti szőlőingatlan 4119/5772 tulajdoni hányada, a 0132, 0133, 0149, 0150 és 0151 helyrajzi szám alatti szőlőingatlan 1/1 tulajdoni hányada, összesen 4.500.000 forint forgalmi értékben, míg a felperes kizárólagos tulajdonaként tartják nyilván a **b-i** 065/1 helyrajzi szám alatti, 2.840.000 forint forgalmi értékű szőlőingatlant.

Az ingatlan-nyilvántartási adatok szerint az I. rendű alperes tulajdona a **b-i** 8 helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti ingatlan, amelyet a II. rendű alperes tartási joga terhel. Az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke 7.000.000 forint.

A felperes és az I. rendű alperes, valamint a peres felek akkor még kiskorú gyermeke, **J.** 2008. április 30. napján 15.000.000 forint összegű svájci frankban nyilvántartott lakáskölcsön szerződést kötött a III. rendű alperessel, amelynek biztosítéka a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanra bejegyzett jelzálogjog. Ugyanezen a napon ugyanezen szerződő felek között 5.000.000 forint összegű deviza alapú lakáskölcsön szerződés is létrejött, amelynek biztosítékául az **J.** tulajdonát képező **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanra bejegyzett jelzálogjog szolgál. A III. rendű alperes mindkét kölcsönszerződést felmondta, majd követelését a IV. rendű alperesre engedményezte.

A felperes és az I. rendű alperes házasságát a **B.i** Városi Bíróság a 2009. február 12. napján kelt és ugyanakkor jogerőre emelkedett P.20.339/2008/10. számú ítéletével felbontotta. A peres eljárásban megkötött egyezségben a felperes vállalta, hogy a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanban őt megillető haszonélvezeti jogról lemond.

A felperes és az I. rendű alperes 2009. február 9. napján szerződést kötött a házastársi közös vagyon megosztásáról. A megállapodásban foglaltak szerint a felperes kizárólagos tulajdonába kerül a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan, és az ott található valamennyi ingóság, míg az I. rendű alperes szerzi meg a **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan és az ott lévő ingóságok tulajdonjogát.

Rögzítették, hogy az I. rendű alperes átvállalja a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlant terhelő kölcsönt, és az ingatlant 2009. április 30. napjáig tehermentesíti. A szerződés 9. pontja szerint a jogügylet a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan tehermentesítésével egyidejűleg lép hatályba. 2009. június 30. napján a szerződő felek megállapodásukat kiegészítették azzal, hogy a **b-i** 0131 helyrajzi számú szőlőingatlan, valamint az ugyancsak **b-i** 0149 helyrajzi szám alatti szőlőingatlan az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel szemben az I. rendű alperes különvagyona, és azok az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába kerülnek.

A felperes a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlan haszonélvezeti jogáról nem mondott le, az I. rendű alperes a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlant nem tehermentesítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes és az I. rendű alperes házastársi közös vagyont megosztotta. A **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlanból a felperest megillető $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadot az I. rendű alperes tulajdonába adta 7.500.000 forint megváltási árért. Megállapította, hogy a **b-i** 0131 helyrajzi szám alatti ingatlan 2059/5772 tulajdoni hányadát, míg a **b-i** 0132, 0133, 0149, 0150 és 0151 helyrajzi szám alatti ingatlanok $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát a felperes, a **b-i** 0165 helyrajzi szám alatti ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát az I. rendű alperes, míg a **b-i** 8 helyrajzi szám alatti ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát a felperes házastársi közös szerzés címén megszerezte, ez utóbbit a II. rendű alperes tartási jogával terhelten. Az ingatlanokon fennálló közös tulajdont olyan módon szüntette meg, hogy a **b-i** 0131 helyrajzi szám alatti ingatlan 2059/5772 tulajdoni hányadát, míg a **b-i** 0132, 0133, 0149, 0150 és 0151 helyrajzi szám alatti ingatlanokban a felperest megillető tulajdoni hányadokat az I. rendű alperes, a **b-i** 0165 helyrajzi szám alatti ingatlanban az I. rendű alperes megillető tulajdoni hányadot a felperes, míg a **b-i** 8 helyrajzi szám alatti ingatlanban a felperest megillető $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadot az I. rendű alperes tulajdonába adta megváltási ár ellenében. Rendelkezett az ingóságokon fennálló közös tulajdon megszüntetéséről, kötelezte az I. rendű alperest 4.052.548 forint értékkiegyenlítés, és ezen felül a házastársi közös vagyon megosztása folytán 5.581.066 forint ellenérték megfizetésére. Megállapította, hogy az OTP Bank Nyrt.-nél ... hitel számlaszámú, illetve ... hitelszámú kölcsönök a felperest és az I. rendű alperest egymás közti viszonyukban a jövőben fele-fele arányban terhelik. Megkereste az ingatlanügyi hatóságot a jogváltozások átvezetése érdekében, rendelkezett az elsőfokú eljárás költségeinek viseléséről, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan forgalmi értékét az elsőfokú bíróság **W.L.** igazságügyi szakértő aggálytalan, a peres felek által sem vitatott szakvéleménye alapján 16.600.000 forintban, míg ebből az összegből az I. rendű alperes által az életközösség megszűnése után elvégzett munkák értékelő hatását 1.600.000 forintban határozta meg. A felperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát az I. rendű alperes tulajdonába adta 7.500.000 forint megváltási ár ellenében. A **b-i** 0131, 0132, 0133, 0149, 0150 és 0151 helyrajzi szám alatti ingatlanok vonatkozásában megállapította a felperes tulajdonszerzését, miután az ingatlanok megvásárlására a házassági életközösség ideje alatt került sor, és a felperes, valamint az I. rendű alperes által nem vitatott 4.500.000 forint forgalmi érték alapulvételével a felperes tulajdoni hányadát 2.250.000 forint ellenében az I. rendű alperes tulajdonába adta. A **b-i** 0165/1 helyrajzi szám alatti ingatlan tekintetében - ugyancsak a házassági életközösség fennállása alatt történő vásárlásra figyelemmel - megállapította az I. rendű alperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát, majd az ugyancsak nem vitatott 2.840.000 forint összegű forgalmi érték alapján az I. rendű alperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát a felperes tulajdonába adta 1.420.000 forint megváltási ár ellenében. A **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti ingatlant érintően a felperes és az I. rendű alperes egyező előadása alapján rögzítette az ingatlan 7.000.000 forintos forgalmi értékét, valamint a II. rendű alperes tartási jogának értékét 1.400.000 forintban. Az I. rendű alperes nyilatkozatára figyelemmel megállapította a felperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát a II. rendű alperes tartási jogával

terhelten. A közös tulajdon megszüntetése folytán a felperest megillető 2.800.000 forintból az I. rendű alperes által az életközösség megszűnése után teljesített tartás 1.049.720 forintos összegét levonva a felperesnek járó megváltási ár összegét 1.050.000 forintban állapította meg, azzal, hogy az őt megillető tulajdoni hányadot az I. rendű alperes tulajdonába adta. A **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan kapcsán az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes a ... Törvényszéken .../2013. szám alatt pert indított a 2008. április 30. napján megkötött két jelzálogjoggal biztosított kölcsönszerződés semmisségének megállapítása iránt. A törvényszék 2014. július 30. napján a peres eljárást hivatalból felfüggesztette a 2014. évi XXXVIII. törvény 18.§-ában megjelölt külön törvényben meghatározott intézkedésig, de legkésőbb 2014. december 31. napjáig. Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy miután a kölcsönszerződéssel kapcsolatosan per van folyamatban, annak összege változhat. Mindaddig pedig, amíg az ingatlant terhelő tartozás pontos összege nem ismert, az ingatlanon fennálló közös tulajdon nem szüntethető meg, ezért a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan tekintetében a közös tulajdon megszüntetése iránti keresetet elutasította. A tanúvallomások, valamint perben beszerezett szakértői vélemények alapján megállapította a felperes és az I. rendű alperes által a házassági életközösség fennállása alatt szerzett ingók 22.184.000 forintos összértékét, amelyre figyelemmel egy-egy fő jutója 11.000.092 forint. A 7./ és 8./ tételszám alatti ingókat az I. rendű alperes szívességi használatra hivatkozó előadásával szemben a házastársi közös vagyon körében számolta el, a 22./ tételszám alatti faanyagnál átlagos minőségű faanyagot figyelembe véve az értéket 100.000 forint/köbméterben állapította meg, azt pedig **J.** tanúvallomása alapján bizonyítottanak találta, hogy a 27./ tételszám alatti négy darab ... festményt, és a 43./ tételszám alatti önjáró fűnyírót az I. rendű alperes a közös ingatlanból elvitte. A felperes tulajdonába került 7.039.452 forint értékű ingóvagyon, ezért további 4.052.548 forintra tarthat igényt értékkiegyenlítés címén. Ribling Júlia igazságügyi könyvszakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy az életközösség megszűnésének időpontjában a felperes vállalkozásának realizált eredménye 1.937.670 forint veszteség volt, amely azonban a házasfelek között nem osztható meg. Nem találta bizonyítottanak, hogy az I. rendű alperes vállalkozásának könyveiben szereplő 11.352.000 forint összegű vállalkozói betétet (tagi kölcsönt) **T.P.** és **R.B.** nyújtotta az I. rendű alperesnek, annak forrásaként a házasfelek közös vagyonát fogadta el, ezért a vállalkozásból 2010. márciusában, vagyis az életközösség megszűnését követően kivett betét fele összegének, 5.676.000 forintnak a megfizetésére kötelezte az I. rendű alperest. Nem látott ugyanakkor lehetőséget a felperes vállalkozásában elszámolt 3.152.428 forint értékcsökkenési leírás felének megtérítésére, azzal az indokkal, hogy az amortizáció nem a vállalkozás vagyoneleme. Hasonló indokkal utasította el az I. rendű alperesnek a 2008. évi állami támogatással kapcsolatos igényét is. A felperes által a **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan, míg az I. rendű alperes által - beszámítási kifogás formájában - a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan tekintetében érvényesített többlethasználati díj iránti igény kapcsán rögzítette, hogy a felperes és az I. rendű alperes 2009. tavaszán a zárat kölcsönösen lecserélte az érintett ingatlanokon. Az életközösség megszűnésétől a 2009. tavaszán bekövetkező zárcseréig a felek az ingatlanokat kölcsönösen használhatták, ezt követően a használatot a 2009. február 9. napján kelt megállapodásnak megfelelően rendezték, így jogellenes használat hiányában a felperes többlethasználati díj iránti igénye, és ennek alaptalansága folytán az I. rendű alperesnek az ezen követeléssel kapcsolatosan érvényesített beszámítási kifogása nem volt megalapozott. A III. rendű alperessel megkötött kölcsönszerződések vonatkozásában elszámolta az életközösség óta történt teljesítéseket, és ezek összesítése alapján a felperest kötelezte 94.934 forint megfizetésére. Álláspontja szerint a kölcsönszerződések megkötésekor a házasfelek célja nyilvánvalóan nem az volt, hogy gyermekük, **J.** is kivegye részét a törlesztő részletek fizetéséből, ezért a jövőre nézve azt állapította meg, hogy a kölcsönszerződésekből fakadó fizetési kötelezettség a felperest és az I. rendű alperest egymás közti viszonyukban a jövőre nézve fele-fele arányban terheli. A közös tulajdon megszüntetésénél irányadó általános perköltség viselési szabálytól való eltérésre okot nem látott, ezért a szakértői díjakat a peres felek között megosztotta,

míg egyebekben úgy rendelkezett, hogy mindegyik fél viseli a saját költségét a feljegyzett eljárási illeték egyenlő arányú megfizetésének kötelezettsége mellett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes és az I. rendű alperes fellebbezett.

A felperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával kérte, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az I. rendű alperest 2.020.000 forint többlethasználati díj és ennek 2011. szeptember 1. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére, az I. rendű alperest terhelő marasztalás összegét emelje fel 1.225.140 forinttal, továbbá az I. rendű alperest kötelezze a pertárgyérték 3%-át kitevő perköltség megfizetésére. A fellebbezésben foglaltak szerint a **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlant 2008. szeptembere óta kizárólag az I. rendű alperes használja, mégpedig olyan módon, hogy az ingatlanba fogadta élettársát, majd közös kiskorú gyermeküket is. A többlethasználati díj iránti igényének elutasításánál az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott a jogellenes használatra. A többlethasználati díj alapja ugyanis nem a jogellenes használat, annak alapját a Ptk-nak a közös tulajdonra vonatkozó szabályai képezik. Ugyancsak tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a 2009. február 9. napján megkötött házastársi közös vagyon megosztása tárgyában létrejött szerződésre, az ugyanis nem lépett hatályba. A **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetésénél álláspontja szerint tévedett a bíróság, amikor az I. rendű alperes által nyújtott tartás értékét csak az ő tulajdoni részéből vonta le. Az I. rendű alperes ugyanis az 1.049.720 forint értékű tartást saját terhére is teljesítette, így az őt illető megváltási árral szemben csak 524.860 forint értékű tartás számolható el. Nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a döntésével sem, amely szerint az elsőfokú eljárásban felmerült költségét mindegyik fél maga viseli. A perre az I. rendű alperes adott okot, ugyanis nem teljesítette a szerződésben vállalt kötelezettségét, és a per elhúzódasához is nagymértékben hozzájárult.

Az I. rendű alperes kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, és a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetését is olyan módon, hogy az őt megillető $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadot a bíróság adja a felperes tulajdonába 14.135.000 forint megváltási ár ellenében. A **b-i** 100/A/2 helyrajzi számú, **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti, **J.** tulajdonát képező ingatlan tekintetében haszonélvezeti jogáról lemondott, és kérte a haszonélvezeti jog, mint vagyoni értékű jog ellenértékének a felperessel szembeni elszámolását 6.000.000 forintban. A **B.**, Attila utca 17. szám alatti, illetve a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlant terhelő hitel 2/3 részére vonatkozóan annak megállapítását kérte, hogy azt a jövőben a felperessel közösen, fele-fele arányban kötelesek megfizetni, míg azok 1/3 része **J.** tulajdonost terheli, továbbá kérte a felperesnek 4.476.687 forint megváltási ár megfizetésére kötelezését az ítélet jogerőre emelkedésétől számított huszonnégy hónapon belül. Fellebbezésében előre bocsátotta, hogy a házastársi közös vagyon megosztása kapcsán a Ptk. közös tulajdon megszüntetésére vonatkozó szabályait kell alkalmazni, amely azonban nem jelenti azt, hogy egy peren belül több közös vagyon megszüntetésére kerül sor. Ebből következően a teljesítőképességet sem ingatlanonként kell vizsgálnia a bíróságnak. Hangsúlyozta, hogy a házastársi közös vagyon megosztásának az elsőfokú bíróság által alkalmazott módja reá nézve súlyosan méltánytalan. Összesen 19.013.314 forint értékkiegyenlítést kell tizenöt napon belül a felperes számára megfizetnie, amely teljesítőképességét messze meghaladja. Amennyiben a felperes végrehajtási eljárást kezdeményez, úgy a tulajdonába került ingatlanok értékesítésére kerül sor, és ezáltal minden vagyonát elveszíti, azt az ingatlant is, ahol családjával él, mezőgazdasági ingatlanjait, így vállalkozását folytatni nem tudja. Tulajdonában marad ugyanakkor a **B.**, Attila utca 17. szám alatti családi ház ingatlan $\frac{1}{2}$ illetősége, amely megállapodásuk értelmében a felperes kizárólagos használatában áll, továbbá a felperessel közösen gyakorolható haszonélvezeti joga marad fenn a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti felújításra szoruló ingatlanon. Álláspontja szerint ez a méltánytalan helyzet elsődlegesen úgy oldható fel, ha a bíróság a **B.**, Attila utca 17. szám alatti

ingatlanon fennálló közös tulajdont is megszünteti, mégpedig olyan módon, hogy az őt megillető $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadot 14.135.000 forint megváltási ár ellenében a felperes tulajdonába adja, illetve a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanon fennálló haszonélvezeti jog ellenértékét elszámolja. A vagyonmérlegből kérte mellőzni a 7./ és 8./ tételszám alatti ingókat, mert azokat csak szívességi használatra kapta, a 22./ tételszám alatti 13,68 m³ faanyag köbméterenkénti árát 40.000 forintban kérte figyelembe venni, mert nem első osztályú faanyag volt, hanem tűzifából vágott 2-4 centiméteres deszka. Tagadta, hogy a 27./ tételszám alatti négy darab ... festményt, illetve a 43./ tételszám alatti önjáró fűnyírót az életközösség megszűnését követően birtokba vette. A vállalkozói vagyonnal kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy vállalkozásának az életközösség megszűnésekor 1.937.670 forint vesztesége volt, amely közös adósságnak tekintendő, így annak felét a felperes köteles megfizetni. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban bizonyította, hogy a 11.350.000 forint összegű vállalkozói betétet a **T.P.**, illetve **R.B.** által nyújtott kölcsönből tudta a vállalkozás rendelkezésére bocsátani, így az életközösség megszűnése utáni visszafizetésre figyelemmel a felperest kérte annak fele összegében marasztalni. A 3.152.428 forint értékcsökkenési leírással kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy azt valamilyen nagyobb értékű tárgyi eszközre vagy eszközökre tekintettel alkalmazták, ezért ennek fele összegére ugyancsak megalapozottan tarthat igényt. A kölcsönszerződésekkel kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy **J.**nak a kölcsönkötelemben nem kellett volna adósként szerepelnie. A szerződés megkötésekor azonban tudták azt, hogy gyermekük egyszer nagykorú lesz, önálló jövedelemmel fog rendelkezni, és ezért döntöttek úgy, hogy adóstárs legyen. Amennyiben szándékuk arra irányult volna, hogy kizárólag a felperessel ketten fizessék vissza a kölcsönt, úgy **J.**t adósként nem vonták volna be a jogügyletbe. Ebből következően téves az az ítéleti rendelkezés, amely szerint egymás közötti viszonyukban a kölcsönösszeget fele-fele arányban kötelesek megfizetni.

A felperes fellebbezése kisebb részében alapos, az I. rendű alperes fellebbezése nagyobb részben alapos.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban csatolt okiratok tartalma és a felek előadása alapján az alábbiakkal egészíti ki:

2015. október 12. napján ... szám alatt megállapodás jött létre az I. és a IV. rendű alperes között. Ebben rögzítették, hogy a per korábbi III. rendű alperese, mint hitelező bank 2008. május 21. napján a ... számú hitelszámla tekintetében kölcsönszerződést kötött, és 15.000.000 forint összegű kölcsönt folyósított. A kölcsönszerződés felmondását követően teljes követelését a IV. rendű alperesre engedményezte. A kötelezettel szemben végrehajtási eljárás van folyamatban, amely a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanra bejegyzésre került. A megállapodás megkötésének napján a kölcsöntőke teljes összege 27.659.966 forint, az ügyleti és késedelmi kamat 8.406.591 forint, a költség 383.697 forint, összesen 36.675.735 forint. A megállapodás értelmében a IV. rendű alperes hozzájárult ahhoz, hogy az I. rendű alperes tartozását kamatkedvezménnyel, a megállapodás megkötésének napjától a kifizetés napjáig kedvezményes, évi 0%-os késedelmi kamat felszámítása mellett rendezze olyan módon, hogy 2015. november 15. napjától 2035. október 10. napjáig, összesen 240 hónapon keresztül havi 125.618 forint törlesztő részletet fizet. A megállapodás alapján - teljes kamatelengedéssel - az I. rendű alperest terhelő tartozás összege 30.148.506 forintra csökkent. A IV. rendű alperes kijelentette, hogy amennyiben az I. rendű alperes fizetési kötelezettségének hiánytalanul eleget tesz, úgy követelését teljes egészében kielégítettnek tekinti. Az I. rendű alperes ugyanakkor tudomásul vette, hogy a IV. rendű alperes jogosult a megállapodást azonnali hatállyal felmondani, és a teljes tartozást végrehajtási eljárás keretében érvényesíteni, ha a fedezeti ingatlannal szemben végrehajtási vagy egyéb jogi eljárást kezdeményeznek.

Ugyanezen a napon az I. és a IV. rendű alperesek hasonló tartalmú megállapodást kötöttek a per korábbi III. rendű alperesétől felvett ... számú hitelszámla tekintetében kötött kölcsönszerződés tekintetében is. Rögzítették, hogy a megállapodás megkötésének időpontjában a tartozás teljes összege 8.847.502 forint, ebből az összegből az I. rendű alperes 7.391.494 forintot köteles visszafizetni - teljes kamatelengedés mellett - 2035. október 10. napjáig havi 30.797 forintos részletekben. A szerződő felek ebben a megállapodásban is kikötötték, hogy amennyiben fizetési kötelezettségének az I. rendű alperes a megjelölt határidőben és összegekben hiánytalanul eleget tesz, a IV. rendű alperes teljes követelését kielégítettnek tekinti.

Az I. rendű alperes a kölcsönszerződés módosítása folytán reá háruló fizetési kötelezettségnek 2016. november 30. napjáig eleget tett, a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanra terhelt kölcsön kapcsán 1.633.034 forintot, míg a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanra terhelt kölcsönre 400.361 forintot fizetett meg.

A **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanból a felperes elköltözött, jelenleg más kapcsolatban él, az ingatlan üresen áll.

Az **J.** tulajdonát képező **b-i** 100/A/2 helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanon a felperest és az I. rendű alperest holtig tartó haszonélvezeti jog illeti meg. Az ingatlan forgalmi értéke 15.000.000 forint.

Módosítja a tényállást annyiban, hogy a felperes és az I. rendű alperes házastársi közös vagyonához tartozó ingók értéke 22.144.000 forint.

A tényállás fenti kiegészítésére és módosítására is figyelemmel a másodfokú bíróság csak részben értett egyet az elsőfokú bíróság által levont következtetésekkel, és a házastársi közös vagyon megosztásának általa alkalmazott módjával.

Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és az I. rendű alperes között a házastársi közös vagyon megosztása tárgyában 2009. február 9. napján kelt, majd 2009. június 30. napján kiegészített megállapodás nem lépett hatályba, mert az előbbi szerződés 9. pontjában foglalt felfüggesztő feltétel nem következett be, a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan tehermentesítése nem történt meg {1959. évi Ptk. 228.§-ának (1) bekezdése}. A közös vagyon megosztását rendező szerződés hiányában pedig a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló CLXXVII. törvény 27.§-a értelmében alkalmazandó Csjt. 31.§-ának (1) bekezdése alapján a házaspár bármelyike kérhette a közös vagyon ítélettel történő megosztását.

Ingatlanok

Az elsőfokú bíróság a **B.** 27 helyrajzi szám alatti, ténylegesen **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlant - amely az I. rendű alperesnek és élettársának, illetőleg gyermekének lakóhelye, valamint az I. rendű alperes vállalkozásának székhelye és telephelye - az I. rendű alperes, a **b-i** 0131 helyrajzi szám alatti szőlőingatlan 4119/5772 tulajdoni hányadát, a 0132 helyrajzi szám alatti, a 0133, 0149, 0150 és 0151 helyrajzi szám alatti, az I. rendű alperes által művelt szőlőingatlanokat ugyancsak az I. rendű alperes, míg a **b-i** 0165/1 helyrajzi szám alatti, a felperes által művelt szőlőingatlant a felperes tulajdonába adta. A jogorvoslati kérelmek az elsőfokú bíróság döntését ebben a tekintetben nem támadták.

A **b-i** 8 helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti ingatlant az I. rendű alperes édesanyjának, a II. rendű alperesnek a tartási joga terheli. Az ingatlan forgalmi értékét a felperes és az I. rendű alperes egyezően 7.000.000 forintban jelölte meg, amelyből a II. rendű alperes tartási jogának értéke 1.400.000 forint. Az életközösség megszakadását követően az I. rendű alperes által teljesített tartás értékét 1.049.720 forintban meghatározva az elsőfokú bíróság az ingatlant az I. rendű alperes tulajdonába adta. A felperes fellebbezése ezt az ítéleti rendelkezést annyiban érintette, hogy az I. rendű alperes által teljesített tartásnak kizárólag a részére járó megváltási árból való levonását tévesnek találta, amelyet fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű alperes sem vitatott. Erre figyelemmel az elszámolást a másodfokú bíróság az alábbiak szerint módosította:

az ingatlan forgalmi értéke:	7.000.000 forint
a II. rendű alperes tartási jogának értéke:	1.400.000 forint
<u>az I. rendű alperes által teljesített tartás összege:</u>	<u>1.049.720 forint</u>
az ingatlan elszámolásnál figyelembe vehető értéke:	4.550.280 forint
(amely megfelel a felperes fellebbezésében megjelölt 2.275.140 forint megváltási árnak)	

A **b-i** 2448 helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan tekintetében az elsőfokú bíróság a közös tulajdon megszüntetése iránti keresetet elutasította. Döntését azzal indokolta, hogy az ingatlant terhelő tartozás pontos összege a felperes által a ... Törvényszáken .../2013. szám alatt indított, és jelenleg is folyamatban lévő perre figyelemmel pontosan nem állapítható meg, ennek hiányában pedig az elszámolás nem történhet meg.

A hivatkozott peres eljárás a két éve indult, több alkalommal is szünetelő fellebbezési eljárás folyamatban léte alatt sem fejeződött be, és még az elsőfokú határozat meghozatalának időpontja is bizonytalan. Egyetértett ugyanakkor a másodfokú bíróság az I. rendű alperesnek azzal a fellebbezési érvelésével, hogy a házaspár legjelentősebb értéket képviselő vagyontárgyának a figyelmen kívül hagyásával a házastársi közös vagyon megosztása, az I. rendű alperes terhére közel 20.000.000 forint összegű fizetési kötelezettség megállapítása úgy, hogy az ingatlanra terhelt kölcsönszerződés havi törlesztő részleteit kizárólag ő fizeti, az ingatlan használatára pedig a felperes jogosult, reá nézve rendkívül méltánytalan. Ugyancsak indokolatlannak találta a másodfokú bíróság a per tárgyalásának felfüggesztését a felperes által a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított per jogerős befejezéséig, mert ez beláthatatlan ideig lehetetlenné tenné a hat éve folyamatban lévő per befejezését, és a házastársi közös vagyoni igények rendezésével a házaspár kapcsolatának végleges lezárását.

Az elszámolás során ugyanakkor a másodfokú bíróságnak már rendelkezésére állt az I. és IV. rendű alperesek által 2015. október 12. napján megkötött megállapodása, amely mintegy 8.000.000 forint fizetési kedvezményt, és a megállapodásban foglaltak teljesítése esetén további teljes kamatfelengedést jelent. Bár a felperes a másodfokú bíróság felhívására úgy nyilatkozott, hogy hasonló tartalommal a IV. rendű alperessel megállapodni nem kíván, ... számú beadványában nem zárta ki egy annak figyelembevételével történő elszámolás lehetőségét.

A másodfokú bíróság ezért a **b-i** 2448 helyrajzi szám alatt felvett **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanon a felperes és az I. rendű alperes közös tulajdonát megszüntette, 28.270.000 forint forgalmi érték alapulvételével - a kölcsöntartozások későbbiekben részletezettek elszámolására is figyelemmel - a felperes ½ tulajdoni illetőségét az I. rendű alperes tulajdonába adta, és a felperest kötelezte, hogy az ingatlant bocsássa az I. rendű alperes birtokába.

A felperes és az I. rendű alperes teljes ingatlanvagyonának értéke a következő:

B. , Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan:	15.000.000 forint
b-i 0131, 0132, 0133, 0149, 0150, 0151 helyrajzi szám alatti szőlőingatlanok:	4.500.000 forint
B. 0165 helyrajzi szám alatti szőlőingatlan:	2.840.000 forint
B. , Kossuth Lajos utca 45. szám alatti ingatlan:	4.550.280 forint
B. , Attila utca 17. szám alatti ingatlan	28.270.000 forint
összesen:	55.160.280 forint

Az ingatlanvagyon tekintetében egy-egy fél jutója 27.580.140 forint.

A felperes tulajdonába kerül a **b-i** 0165 helyrajzi szám alatti szőlőingatlan 2.840.000 forint értékben, így az ingatlanok tekintetében az I. rendű alperes fizetési kötelezettsége 24.740.140 forint.

A másodfokú eljárásban a felperes és az I. rendű alperes egyezően úgy nyilatkozott, hogy az egyes ingatlanok tekintetében az elsőfokú eljárásban megállapított forgalmi értéket a 2016. évre is irányadónak tekinti, ezért az ingatlanok aktuális forgalmi értékének megállapítása érdekében az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői vélemény kiegészítése szükségtelen volt.

Ingók

A közös vagyonba tartozó ingók megosztása tárgyában hozott ítéleti döntést az I. rendű alperes fellebbezése öt vagyontárgy tekintetében támadta.

A 7./ tételszám alatti marógépet, illetve a 8./ tételszám alatti lapszabász gépet arra hivatkozással kérte a vagyonmérlegből kirekeszteni, hogy azok nem tartoznak a házastársi közös vagyonba. Az I. rendű alperes azonban - fellebbezési előadásával szemben - a 2011. szeptember 5. napján megtartott tárgyaláson nem pusztán a nevezett ingók birtokban tartását, hanem azok közös vagyoni jellegét is elismerte. A 30. sorszám alatti jegyzőkönyvbe foglaltan úgy nyilatkozott, hogy az ingók közös vagyoni jellegét nem vitatja (3. illetve 11. oldal), és először 167. sorszám alatti beadványában hivatkozott arra, hogy a két gép szívességi használatban volt nála. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor ezeket a vagyontárgyakat a vagyonmérlegbe beállította.

A 22./ tételszám alatti 13,68m³ faanyaggal kapcsolatosan az elsőfokú bíróság tanúbizonyítást fogatosított, igazságügyi tárgyszakértői véleményt szerzett be, illetve a szakértőt a tárgyaláson több ízben meghallgatta. A faanyag mennyiségét illetően az elsőfokú eljárásban a házaspár között vita már nem volt, kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a faanyag tűzifa minőségű vagy első osztályú fűrészáru volt-e. A szakértő ugyanis a tűzifa köbméterenkénti árát 2008. évre vonatkoztatva 40.000 forintban, míg a fűrészáru árát 100.000 forint/m³-ben határozta meg. A 2013. március 18. napján megtartott tárgyaláson (132. számú jegyzőkönyv) a szakértő azt is elmondta, hogy a tűzifa minőség a rönkfának az alapvetően már csak tüzelésre használható, kevésbé értékes része, bár nem vitatta, hogy vannak faipari vállalkozók, akik ezt használják fűrészáru elkészítésére is. Abban az esetben, ha a faanyag nem tűzifa minőségű volt, hanem átlagos minőségű vegyes faanyag (tölgy, fenyő, éger), akkor 2008. évre vetítve 100.000 forint/m³ árat lehet figyelembe venni.

Az I. rendű alperes mind az elsőfokú eljárás során, mind pedig fellebbezésében nagy hangsúlyt fektetett az általa végzett faipari munka kiváló minőségére, amely megteremtette a család anyagi boldogulásának és kimagasló életszínvonalának alapját. Az pedig a másodfokú bíróság álláspontja szerint nyilvánvaló, hogy ilyen minőségű munkát tűzifa felhasználásával nem lehet végezni. Az elsőfokú bíróság álláspontjával ezért e tekintetben is egyetértve a 22./ tételszám alatti faanyag értékét 1.368.000 forintban vette figyelembe.

Alap osnak találta ugyanakkor az I. rendű alperes fellebbezését a 27./ tételszám alatt felvett négy darab .. festménnyel kapcsolatosan. Az I. rendű alperes a peres eljárás megindulásakor (21. sorszám alatti beadvány) 1.000.000 forintra tette a felperes birtokában maradt festmények értékét, és ezt az előadását a 2011. szeptember 5. napján megtartott tárgyaláson (30. sorszám) is megismételte. A felperes ezen a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy ... festményük nem volt, mindössze három darab festmény maradt a birtokában 30.000 forint értékben. 33. sorszám alatti beadványában azonban korábbi előadását úgy módosította, hogy a három darab kisebb méretű festmény mellett volt négy darab nagyobb méretű, lehetséges, hogy ... tulajdonítható festmény is, azokat viszont az I. rendű alperes elvitte. Az I. rendű alperes tagadásával szemben az ingók birtokbavételét az elsőfokú bíróság a felperes és az I. rendű alperes gyermekének, J.nak a tanúvallomása alapján állapította meg. A periratokból is megállapíthatóan azonban a házasság felbontása és a közös vagyon megosztása kapcsán az I. rendű alperes, illetőleg J. közötti viszony olyan mértékben romlott meg, hogy J. tanúvallomását a másodfokú bíróság nem találta alkalmasnak az ingók I. rendű alperesi birtokba vételének bizonyítására. Erre figyelemmel a négy darab ... festményt a házasfelek által nem vitatott értéken a felperesnél számolta el.

A 43./ tételszám alatti önjáró fűnyíróval kapcsolatosan az I. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy egy rossz önjáró fűnyírót elvitt, de helyette vásárolt egy másikat, amely a felperes birtokában maradt (28. sorszám alatti beadvány). A 2011. szeptember 5. napján megtartott tárgyaláson (30. sorszám) a felperes állította, hogy az I. rendű alperes elvitt egy fűnyírót, azt azonban beismerte, hogy az önjáró nem volt. Miután pedig az I. rendű alperes azt bizonyítani nem tudta, hogy az általa állított nem működő fűnyíró helyett egy másikat vásárolt a felperes részére, a másodfokú bíróság egy darab nem önjáró fűnyírót számolt el az I. rendű alperesnél a szakértői véleményben (55. sorszám) megállapított 40.000 forint értékben.

A teljes ingóvagyon értéke:	22.144.000 forint
egy fő jutója:	11.072.000 forint
a felperes tulajdonába kerülő ingók értéke:	7.319.452 forint
az I. rendű alperes tulajdonába kerülő ingók értéke:	14.824.548 forint

így az I. rendű alperes köteles megfizetni 3.752.548 forintot.

A b-i 100/A/2 helyrajzi számú B., Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanon fennálló haszonélvezeti jog ellenértékének elszámolása

Az irányadó tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes közös gyermekének, J.nak a tulajdonát képezi a b-i 100/A/2 helyrajzi szám alatt felvett, B., Szabadság utca 1. szám alatti ingatlan, amelyen a felperest és az I. rendű alperest holtig tartó haszonélvezeti jog illeti. A felperes arra figyelemmel tartotta alaptalannak az I. rendű alperesnek a haszonélvezeti jog ellenértékének elszámolására irányuló igényét, hogy a házastársi közös vagyonba nem tartozó ingatlanon fennálló haszonélvezeti jog értéke a közös vagyon megosztása során nem vehető figyelembe.

Az ítélezési gyakorlat szerint a más tulajdonában álló dolog birtoklását, használatát, hasznainak szedését, valamint az említett jogosultságok másnak történő átengedését biztosító, az 1959. évi Ptk. 157.§-ának (1) bekezdése szerinti haszonélvezeti jog polgári jogi értelemben vagyoni értékű jognak minősül, ezért a házastársak egymás közötti belső jogviszonyában a házastársak családjogi értelemben vett fele-fele arányú osztatlan közös tulajdonát képezi (EBH 2006.2051.). A haszonélvezeti jogra vonatkozó, az 1959. évi Ptk. 157-164.§-aiban foglalt szabályok alapján azonban a haszonélvezeti jog gyakorlása és a házastársi közös vagyon megosztása során a házastársak belső jogviszonyától függetlenül tekintettel kell lenni a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan tulajdonosának tulajdonjoga által jelentett, a Ptk-ban meghatározott korlátokra. Így tehát sem a haszonélvezeti jog gyakorlása, sem pedig a házastársi közös vagyon megosztása során nem sérülhetnek a tulajdonosnak a Ptk-ban garantált tulajdonosi jogai, hozzájárulásának hiányában a haszonélvezet nem válhat terhesebbé, mint amilyen az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés szerint volt. E korlátok szem előtt tartása mellett azonban a házastársi közös vagyon megosztása többféle módon is elképzelhető, attól függően, hogy csak az egyik vagy mindkét házastársnak van-e bejegyzett haszonélvezeti joga, illetőleg hogy az ingatlan-nyilvántartás tartalmának terhére való megváltoztatásához a tulajdonos hozzájárult-e (Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.21.432/2001/6.).

A perbeli esetben az I. rendű alperes a másodfokú tárgyaláson pontosított nyilatkozatában a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlan tekintetében fennálló haszonélvezeti jogáról lemondott, és kérte annak törlését, a haszonélvezeti jog értékének elszámolása mellett. A haszonélvező lemondása olyan egyoldalú nyilatkozat, amely a haszonélvezetet a tulajdonos elfogadó nyilatkozata nélkül is megszünteti, és miután a törlés sem a tulajdonos, sem pedig a másik haszonélvező haszonélvezeti jogát nem csorbítja, a másodfokú bíróság az I. rendű alperes kérelmének megfelelően rendelkezett a haszonélvezeti jog megszüntetéséről, és annak az ingatlan-nyilvántartási törléséről.

A **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlan forgalmi értéke a felperes és az I. rendű alperes egyező előadása szerint 15.000.000 forint. Miután ezen az ingatlanon a felperest is ugyanolyan tartalommal haszonélvezeti jog illeti meg, az ingatlan forgalmi értékének felét alapul véve az I. rendű alperes haszonélvezeti jogának egy évi értéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 72.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel 375.000 forint. Az I. rendű alperes 1964-ben született, így a házassági életközösség megszűnésének időpontjában - mely időpontot követően az ingatlan tulajdonosával, **J.**ral megromlott viszonya miatt nem élt és nem is kívánt élni jogosultságával - haszonélvezeti jogának értéke az Itv. 72.§-a (4) bekezdésének a) pontja alapján 3.000.000 forint volt. A házastársi közös vagyon megosztása során tehát ezt az összeget kellett az I. rendű alperes javára elszámolni.

A vállalkozói vagyon

A vállalkozói vagyonelemek körében az elsőfokú bíróság három tételt vizsgált. Az összesen 11.352.000 forint összegű vállalkozói betétet (tagi kölcsönt), az I. rendű alperes vállalkozásának az életközösség megszűnésének időpontjában fennálló veszteségét, valamint a 2008. évi értékcsökkenési leírást. A 11.352.000 forint összegű vállalkozói betéttel összefüggésben azt a megállapítást tette, hogy az nem a házastársaknak **T.P.** és **R.B.** felé fennálló közös tartozása volt, hanem a házastársi közös vagyont illető követelés, és miután az ennek megfelelő összeget 2010-ben az I. rendű alperes a vállalkozásból kivette, annak fele összegét, 5.676.000 forintot köteles a felperesnek megfizetni. Az I. rendű alperes vállalkozásának az életközösség megszűnésének időpontjában realizált vesztesége kapcsán úgy foglalt állást, hogy a vállalkozói veszteség nem osztható meg, ezért annak elszámolását mellőzte. Az igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján megállapította, hogy az amortizáció nem a vállalkozás vagyoneleme, így annak megosztására ugyancsak nem kerülhet sor.

Az elsőfokú bírósághoz hasonlóan a másodfokú bíróság sem találta alkalmasnak a perben kihallgatott tanúk vallomását az I. rendű alperes által a vállalkozói betét forrásaként megjelölt kölcsön tényének és a kölcsön összegének bizonyítására. Az 1998. évi ár- és értékviszony mellett kifejezetten nagy összegű kölcsönösszeg meglétét **T.P.** semmilyen formában nem igazolta, a pénz esetleges átutalására vonatkozóan adatok nem álltak rendelkezésre, mert - a korabeli jelentős banki ügyleti kamatok mellett ugyancsak kétséges tanúvallomása szerint - az összesen 7.600.000 forintot otthon tartotta, azt pénzügyintézetben nem helyezte el. **R.B.** tanúvallomása kapcsán az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy miután az I. rendű alperes 2007-ben ismerte meg **Sz.**, **R.B.** 2005-ben az ő közreműködésével nem kerülhetett kapcsolatba az I. rendű alperessel. Az I. rendű alperes fellebbezési hivatkozásával szemben a tanú nem a **Sz.** családot, hanem kifejezetten **Sz.** jelölte meg, mint akinek révén az I. rendű alperessel kapcsolatba került. Azt is helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság, hogy ilyen, a peradatok szerint távoli ismeretségre figyelemmel nehezen magyarázható, hogy a tanú valamennyi megtakarított pénzét kamatmentesen kölcsönadta, nem realizálva a korábban már kifejtettek szerint az adott időszakban jelentős banki kamatozatot. Az I. rendű alperesnek a **B.i** Városi Bíróságon gyermektartásdíj leszállítása iránt ... számon folyamatban volt perben 2012. május 8. napján tett előadását is értékelve összességében helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a kölcsön ténye kellően nem bizonyított.

A másodfokú bíróság ugyanakkor azt sem találta igazoltnak, hogy az I. rendű alperes pénzbeli betétjeként a vállalkozás könyveiben feltüntetett 11.352.000 forint forrása a házastársi közös vagyon volt. Előre bocsátja a másodfokú bíróság, hogy az igazságügyi könyvszakértői vélemény az I. rendű alperes vállalkozásának könyvelési irataival kapcsolatosan több aggályt is megfogalmazott. A szakértői vélemény szerint az egyéni vállalkozónak mérlegkészítési kötelezettsége nincsen, nem tartozik a számviteli törvény hatálya alá, nyilvántartási kötelezettségére a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény rendelkezései az irányadók. Ezek mellett is hiányosnak találta a szakértő az I. rendű alperes könyvelési anyagát, mert abban nem volt fellelhető a 2009. évi pénztárkönyv, és sem a 2008. év, sem pedig a 2009. év tekintetében nem szerepeltek analitikák, jogcím szerinti listák. A rendelkezésre álló iratok alapján a szakértő már azt is kérdésesnek találta, hogy a 2008. szeptember hónapban feltüntetett 7.430.994 forint a házipénztárban valóságosan rendelkezésre állt-e. Az I. rendű alperesnek ugyanis 3.000.000 forint nagyságrendű, évek óta húzódó szállítói kötelezettsége állt fenn, amely a házipénztárban lévő összegből kifizethető lett volna, illetőleg abból - ha ténylegesen rendelkezésre állt - a vállalkozói betét is részben visszafizethető lett volna. Hangsúlyozta a szakértő, hogy 2008. évre 3.152.428 forint összegű értékcsökkenési leírás úgy került figyelembevételre, hogy tárgyi eszközökre vonatkozóan analitika nem állt rendelkezésre. A könyvelési iratok szerint a vállalkozás anyag- vagy árukészlettel sem 2008. évben, sem 2009. évben nem rendelkezett, annak ellenére, hogy a házastársi közös vagyon megosztása során felállított vagyonmérlegben jelentős faipari árukészlet, illetőleg faanyag szerepel. Maga a felperes is több beadványában (69. sorszám, 103. sorszám) utalt arra, hogy az I. rendű alperesi könyvelési iratok nem tekinthetők hitelesnek.

A periratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperesnek a per megindítása előtt nem volt tudomása az I. rendű alperes könyveiben feltüntetett 11.352.000 forint vállalkozói betétről. 69. sorszámú iratában maga sem tudta megjelölni ennek a forrását, de arra az esetre, ha a vállalkozói betét megállapítható lenne, fele részére igényt tartott. A felperes ugyanakkor azt is elmondta, hogy házasságuk lényegében az életközösség megszűnéséig harmonikus volt, az I. rendű alperes könyvelésével kapcsolatos adminisztrációs munkákat ő végezte, azokra teljes körű rálátása volt. Ebből viszont az is következik, hogy amennyiben 11.000.000 forintot meghaladó összeg kikerült a házastársi közös vagyonból, és azt az I. rendű alperes vállalkozásának céljára fordították, arról a

felperesnek tudnia kellett volna, és a vállalkozói betétről nem a 69. sorszámú igazságügyi könyvszakértői véleményből szerzett volna tudomást.

Az igazságügyi könyvszakértő a 2014. május 5. napján megtartott tárgyaláson (208. sorszámú jegyzőkönyv) elmondta, hogy tagi kölcsön nyújtását a vállalkozás veszteséges működése teheti szükségessé, amikor a bevétel folyamatosan kevesebb a kiadásoknál. Az I. rendű alperes ugyanakkor a vállalkozásával kapcsolatosan - a korábban már idézettek szerint - mindvégig azt hangsúlyozta, hogy az abból származó bevétel biztosította a család megélhetését, vagyis veszteségesen nyilvánvalóan nem működhetett. Az igazságügyi könyvszakértő ugyanakkor arra is kitért, hogy a tagi kölcsönök (vállalkozói betétek) túlnyomó részben fiktívek, mert éveken keresztül veszteséges vállalkozást általában senki sem folytat. Abban az esetben viszont, ha nem kérnek számlát valamely szolgáltatás esetében, akkor ez a bevételt nem növeli, a jelentősebb kiadásokkal szemben kevés bevétel áll, amelyet fiktív tagi kölcsönrel pótolnak ki. A szakértő mindezt általánosságban mondta el, az I. rendű alperes vállalkozásával kapcsolatosan ilyen konkrét megállapítást nyilvánvalóan nem tehetett. Az elsőfokú eljárás során azonban a felperes több alkalommal hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes a számlaadási kötelezettségét gyakran elmulasztotta, erre vonatkozóan 69. és 103. sorszám alatti iratához előleg átvételéről szóló elismervényeket, illetve megrendeléseket is csatolt. Az előlegszámlákkal kapcsolatosan az igazságügyi könyvszakértő 93. sorszám alatti kiegészítő szakértői véleményében megállapította, hogy azok a könyvelésben nem szerepelnek. Valamennyi körülményt értékelve a másodfokú bíróság a könyvelési iratokat alkalmatlannak találta arra, hogy azokra alapítottnan bármelyik házaspár javára követelést, illetve terhét kötelezettséget állapítson meg.

A vállalkozás vesztesége, mint adósság a házastársi közös vagyon megosztása során ugyan elszámolásra kerülhet, azonban a hiányos, ellentmondásos és aggályt keltő könyvelési iratok alapján erre a másodfokú bíróság a perbeli esetben nem látott lehetőséget. Ugyanez vonatkozik az I. rendű alperes által érvényesített értékcsökkenési leírásra is, azzal az elsőfokú ítéletben idézett könyvszakértői megállapításra is figyelemmel, amely szerint az amortizáció nem a vállalkozás vagyoneleme, továbbá a 2008. évi értékcsökkenési leírás önmagában nem emelhető ki, mert az elszámoláshoz azt is vizsgálni kellene, hogy az előző években a felperes, illetőleg az I. rendű alperes vállalkozásában milyen értékcsökkenési leírás történt.

Többlethasználati díj

Az elsőfokú bíróság által is helyesen felhívott, az 1959. évi Ptk. 140-141.§-a alapján a tulajdonostárs elsősorban a tulajdoni hányadának megfelelő használat biztosítását követelheti, és csak akkor léphet fel pénzbeli térítés (használati díj) iránti igényrel a tulajdonostársával szemben, ha a tulajdoni hányadának megfelelő használatra a felek megállapodása vagy a bíróság döntése következtében nincsen módja, vagy a tulajdonostárs attól jogellenesen elzárta (BH 1994.247.).

A felperes és az I. rendű alperes a 2009. február 9. napján kelt szerződéssel mind a **B.**, Attila utca 17., mind pedig a **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan tekintetében fennálló közös tulajdon megszüntetéséről megállapodott, amely egyidejűleg a tulajdonjog részjogosítványának tekinthető használati jog rendezését is jelentette (1959. évi Ptk. 99.§-a). A szerződés ugyan nem lépett hatályba, azonban az egyes ingatlanok használata tekintetében azt ráutaló magatartással továbbra is irányadónak tekintették, és a használat esetleges eltérő jellegére, illetőleg terjedelmére tekintettel értékkülönbözetet nem kötöttek ki. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően úgy foglalt állást, hogy a felperes többlethasználati díj iránti igénye, és ennek

folytán az I. rendű alperes beszámítási kifogás formájában érvényesített hasonló tárgyú igénye is alaptalan volt.

A kölcsöntartozások elszámolása

Az elsőfokú bíróság ítéleti megállapítása szerint az OTP Bank Nyrt-nél vezetett ... hitelszámú, illetve a ... hitelszámú kölcsönszerződések a felperest és az I. rendű alperest egymás közti viszonyukban a jövőben fele-fele arányban terhelik. Az I. rendű alperes fellebbezése ezzel szemben annak megállapítására irányult, hogy a nevezett kölcsönöknek mindössze kétharmad része képezi a házastársi közös vagyon részét, mint adósság, annak egyharmad részét pedig közös gyermekük, **J.** terhére kérte elszámolni.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy miután a kölcsönszerződések megkötésekor a felperes és az I. rendű alperes gyermeke kiskorú volt, így szándékuk nyilvánvalóan nem irányulhatott arra, hogy a szerződésből folyó kötelezettség kiskorú gyermeküket bármilyen mértékben is terhelje. A felperes és az I. rendű alperes, mint törvényes képviselők, valamint kiskorú gyermekük között nem is jöhetett volna létre érvényes szerződés, amelyben a kiskorú gyermek kötelezettséget vállalt volna a kölcsön 1/3 részének visszafizetésére. A két ingatlant terhelő kölcsön teljes összegét tehát a házastársak közös adósságaként kellett figyelembe venni.

Az elsőfokú ítéletbe foglalt és a jogorvoslati kérelmekkel nem támadott elszámolás szerint az elsőfokú ítélet meghozataláig a felperes a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlant terhelő kölcsönszerződésre 1.524.549 forintot, az I. rendű alperes 1.914.969 forintot, míg a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlant terhelő kölcsönre a felperes 1.678.093 forintot, az I. rendű alperes 1.382.607 forintot fizetett. A másodfokú eljárásban csatolt okiratokból megállapíthatóan a későbbiekben törlesztés csak az I. rendű alperes részéről történt a 2015. október 12. napján megkötött megállapodásban foglaltaknak megfelelően. A **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanra terhelte kölcsön kapcsán 13 x 125.618 forint, összesen 1.633.034 forintot fizetett meg, így 2016. november 30. napján a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlant terhelő kölcsön összege - a 2015. október 12. napján kelt megállapodás alapján - 28.515.472 forint.

A **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanra az I. rendű alperes 13 x 30.797 forintot, összesen 400.361 forintot fizetett, így a 2016. november 30. napján fennálló, a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlant terhelő kölcsöntartozás összege - a 2015. október 12. napján kelt megállapodásra figyelemmel - 6.991.133 forint.

Az életközösség megszűnésétől 2016. november 30. napjáig a felperes által törlesztett összeg 3.202.642 forint, az I. rendű alperes fizetett 5.330.971 forintot, összesen 8.533.613 forintot. Ebből az egy-egy házastárs jutója 4.266.806 forint, így a felperes köteles az I. rendű alperesnek 1.064.165 forintot megfizetni.

A másodfokú bíróság elszámolása összességében az alábbiak szerint alakult:

Az I. rendű alperes fizetési kötelezettsége	
ingatlanok tekintetében:	24.740.140 forint
<u>ingók kapcsán:</u>	<u>3.752.548 forint</u>
összesen:	28.492.688 forint

A felperes fizetési kötelezettsége

a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlan tekintetében

az I. rendű alperes haszonélvezeti jogának ellenértéke:

3.000.000 forint

a teljesített kölcsöntörlesztések elszámolása folytán:

1.064.165 forint

összesen:

4.064.165 forint

A 2015. október 12. napján kelt megállapodás alapján pontosan ismert a **B.**, Attila utca 17. és a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlanokra terhelt kölcsöntartozás 35.506.605 forintos összege, amelyből az egy-egy félre jutó házastársi közös tartozás összege 17.753.302 forint. Ezt az összeget a másodfokú bíróság elszámolta a felperes terhére, annak egyidejű megállapítása mellett, hogy az OTP Bank Nyrt-nél ... hitelszámon nyilvántartott, az I. és IV. rendű alperes által 2015. október 12. napján megkötött megállapodással módosított kölcsönszerződésből, illetve az OTP Bank Nyrt-nél ... hitelszámon nyilvántartott, az I. és IV. rendű alperes által 2015. október 12. napján megkötött megállapodással módosított kölcsönszerződésből fakadó fizetési kötelezettség a felperes és az I. rendű alperes egymás közötti viszonyában a jövőben kizárólag az I. rendű alperest terheli.

A felperes fizetési kötelezettsége így 4.064.165 forint + 17.753.302 forint, összesen 21.817.467 forint, vagyis az I. rendű alperes a házastársi közös vagyoni igények elszámolása címén 28.492.688 forint - 21.817.467 forint, azaz 6.675.220 forintot köteles a felperesnek megfizetni.

A házastársi közös vagyon ilyen módon történő megosztásával biztosítható, hogy amennyiben az I. rendű alperes fizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a IV. rendű alperes az I. rendű alperes tulajdonába adott **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlanból kereshet kielégítést. Figyelemmel volt a másodfokú bíróság a felperes azon nyilatkozatára is, hogy jövedelmi viszonyai sem a kölcsöntörlesztésben való részvételét, sem értékkiegyenlítés megfizetését nem teszik lehetővé. A közös tulajdon megszüntetésének módja tekintetében pedig a keresethez kötöttség nem érvényesült. A felperes lakhatása a peradatok szerint jelenleg is biztosított, illetve holtig tartó haszonélvezeti joga folytán megilleti a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlan birtoklásának és használatának joga. A haszonélvezeti joga által érintett ingatlanra terhelt kölcsöntartozás viszonylag kisebb összege lehetővé teszi, hogy az I. rendű alperes esetleges késedelme esetén a fizetési kötelezettségnek maga tegyen eleget, és annak elszámolását az I. rendű alperessel szemben igényelje. A közös tulajdonnak az 1959. évi Ptk. 147.§-ának (3) bekezdése alapján árverési értékesítéssel történő megszüntetése mindkét tulajdonostárs számára kedvezőtlen lett volna, különös figyelemmel arra, hogy a 2015. október 12. napján megkötött megállapodások 4.5. pontja alapján lehetőséget teremthetett volna a IV. rendű alperes számára a szerződések azonnali hatályú felmondására.

Az elsőfokú eljárásban az I. rendű alperes teljesítőképességét 195. sorszám alatt igazolta, a csatolt banki kivonat szerint a bankszámláján rendelkezésre álló összeg 8.181.474 forint. Abban az esetben pedig, ha az időközbeni kölcsöntörlesztésekre figyelemmel teljesítőképessége a fellebbezési hivatkozása szerint már nem áll fenn, lehetősége van a **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti ingatlan értékesítésére, miután a II. rendű alperes a másodfokú eljárásban .../11. szám alatti beadványában úgy nyilatkozott, hogy tartási jogáról bármikor hajlandó lemondani.

A másodfokú bíróság a **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan és a **B.**, Kossuth Lajos utca 17. szám alatti ingatlan tekintetében megkereste az ingatlanügyi hatóságot a jogváltozás átvezetése érdekében, azzal, hogy a **B.**, Kossuth Lajos utca 31. szám alatti ingatlan tekintetében a jogváltozás csak a bejegyzési engedély csatolásától függően teljesíthető. A bejegyzési engedélyt a felperes a házastársi közös vagyoni igények rendezése címén az I. rendű alperes terhére megállapított összeg átvételével egyidejűleg köteles az I. rendű alperes részére kiadni az ingatlan-nyilvántartásról szóló

1997. évi CXLI. törvény (Inytv.) 32.§-a (1) bekezdésének f) pontja alapján. Rendelkezett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által elrendelt perfeljegyzés törléséről is az Inytv. 65.§-ára figyelemmel, és megkereste az ingatlanügyi hatóságot az I. rendű alperest megillető haszonélvezeti jog törlése iránt.

Az ingatlan-nyilvántartási adatok szerint az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonaként nyilvántartott **b-i** szőlőingatlanok, illetve a **B.** 8 helyrajzi számú **B.**, Kossuth Lajos utca 45. szám alatti ingatlan tekintetében, míg az ingatlan-nyilvántartási adatok szerint a felperes kizárólagos tulajdonaként nyilvántartott **b-i** 0165 helyrajzi szám alatt felvett szőlőingatlant érintően a kereseti kérelem, illetve az ellenkérelem - annak tartalma szerint - a házastársi közös szerzés címén megszerzett ingatlanhányadok elszámolására irányult, ezért a másodfokú bíróság ezen ingatlanok tekintetében a tulajdonjog megszerzésének - az ítélet rendelkező részben történő - megállapítását, és annak ingatlan-nyilvántartási feltüntetését, majd a házastársi közös vagyon megosztása folytán a tulajdonjog törlését szükségtelennek találta. Az ingatlanok értékét a fentiek szerint elszámolta, a tulajdoni állapot változatlan, ingatlan-nyilvántartással egyező fenntartása mellett.

Alaptalanul sérelmezte a felperes az elsőfokú ítéletnek a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit. Kétségtelen tény, hogy az I. rendű alperes a **B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlant a 2009. február 9. napján megkötött szerződésben megállapított határidőig nem tehermentesítette, ugyanakkor a bontóperi egyezségből reá háruló kötelezettséget a felperes is elmulasztotta, amikor a **B.**, Szabadság utca 1. szám alatti ingatlan tekintetében haszonélvezeti jogáról nem mondott le. Olyan egyéb körülmény pedig az elsőfokú eljárásban nem merült fel, amely indokoltá tette volna az 1/2008.(V.19.) PK vélemény VIII.g) pontjában meghatározott költségviselési szabályoktól való eltérést.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a nagy terjedelmű rendelkező rész értelmezési nehézségeinek elkerülése érdekében az elsőfokú ítélet rendelkező részének teljes mellőzése mellett.

A felperes fellebbezésének perértéke 1.244.860 forint (a többlethasználati díj tárgyában 720.000 forint, 524.860 forint a II. rendű alperes javára teljesített tartás elszámolását érintően), mely igények tekintetében a pernyertesség-pervesztesség aránya megközelítőleg azonos. Az I. rendű alperes fellebbezésének perértéke 35.070.049 forint (**B.**, Attila utca 17. szám alatti ingatlan tekintetében 14.135.000 forint, a holtig tartó haszonélvezeti jog ellenértékének elszámolása kapcsán 6.000.000 forint, az ingókat érintően 1.040.400 forint, a vállalkozói vagyon tárgyában 968.835 forint+1.576.214 forint+11.350.000 forint). Az I. rendű alperes fellebbezése sikeres volt 23.130.000 forint erejéig, sikertelen 11.940.449 forintot illetően, ezért a Pp. 81.§-ának (1) bekezdése alapján, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) és b) pontjára, valamint (5) bekezdésére figyelemmel a felperes köteles az I. rendű alperesnek 168.000 forint másodfokú eljárásban felmerült költséget megfizetni. A másodfokú eljárásban a pernyertesség-pervesztesség aránya 66-34%, ezért a felperes és az I. rendű alperes személyes illeték-feljegyzési jogára figyelemmel feljegyzett 2.500.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére ebben az arányban kötelesek a fellebbező felek az Itv. 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s. k. előadó bíró, Dr. Hrubí Adrienn s.k. bíró

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet, Dr. Kutasi Tünde, Dr. Hrubí Adrienn aláírását hitesítem.